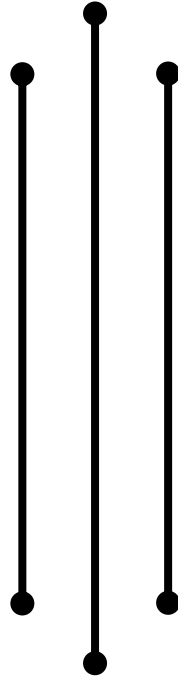

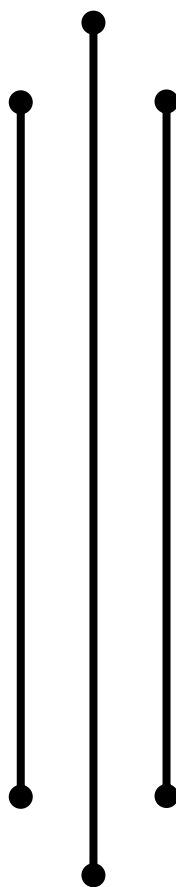

आर्थिक वर्ष २०८०।०८१
को
बजेट वक्तव्य

उर्लाबारी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
उर्लाबारी, मोरङ

उप-प्रमुख मीना कुमारी खतिवडाद्वारा प्रस्तुत
आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को
बजेट वक्तव्य

दशौँ नगर सभा

९ असार, २०८०

नगरसभाका अध्यक्षज्यू,

उर्लाबारी नगरपालिकाको दशौं नगर सभाको यस बैठकमा विशेष आमन्त्रित प्रदेश सभाका माननीय सदस्य श्री विद्या चाम्लिङ्ग राईज्यू, माननीय सदस्य श्री उमाकान्त गौतमज्यू, सभाको यस बैठकमा उपस्थित नगरसभाका सदस्यज्यूहरू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, कर्मचारी साथीहरू तथा संचारकर्मी मित्रहरू, यहाहरू सबैलाई हार्दिक स्वागत एवम् न्यानो अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

यस गरिमामय सभामा सम्बोधन गरिरहदा सर्वप्रथम म संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापनाका लागि जिवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पूर्ण ज्ञात-अज्ञात सहिदहरूलाई स्मरण गर्दै श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु ।

उर्लाबारी नगरपालिकाको आठौं र नवौं नगर सभाबाट पारित नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेको छ । चालू आ.व को अनुभव, उपलब्धी र सिकाइलाई आगामी आर्थिक वर्षको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाको क्रममा मुख्य आधारको रूपमा ग्रहण गरिएको कुरा सबैमा अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

यस नगरपालिकाको आ.व २०८०।०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाका क्रममा विभिन्न राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरू, नागरिक समाजका प्रतिनिधिज्यूहरू, पत्रकार मित्रहरू, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिज्यूहरू, विद्यालयका प्र.अज्यूहरू, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षज्यूहरू, बुद्धिजिवी वर्ग, शुभेच्छुक महानुभावहरू, लक्षित वर्गका प्रतिनिधिज्यूहरू र सम्पूर्ण सरोकारवालाहरूसँग भएको छलफलबाट प्राप्त सुझावलाई नगरपालिकाको स्रोत र साधनले भ्याएसम्म आ.व २०८०।०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटमा समेट्ने प्रयास गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यस गरिमामय सभामा चालु आ.व २०७९।०८० को संक्षिप्त रूपमा समिक्षा प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

चालु आ.व. मा यस नगरपालिकाबाट भएका केही महत्त्वपूर्ण कार्यहरूको संक्षिप्त विवरण

- चालु आ.व.को मिति २०८० असार ७ गते सम्ममा आय व्यय सम्बन्धमा
 - कुल प्रस्तावित आय रु १ अरब १३ करोड ३७ लाख ८० हजार ७४३ मध्ये वास्तविक आय रु ९८ करोड ९० लाख ९ हजार ३७३ रहेको ।

- जम्मा चालु बजेट रु ५३ करोड ८४ लाख २८ हजार ५७१ मध्ये रु ३३ करोड ५० लाख १९ हजार ३६४ खर्च भई ६२.२२% वित्तिय प्रगति भएको ।
- जम्मा पूजिगत बजेट रु ९८ करोड ८३ लाख ३२ हजार २३५ मध्ये रु २० करोड ६८ लाख ८१ हजार २५६ खर्च भई वित्तिय प्रगति ३५.१५% रहेको ।

१. प्रशासन, कानून निर्माण एवम् संस्थागत विकास तर्फः

- हालसम्ममा ७ वटा नियमित तथा २ वटा विशेष गरि जम्मा ९ वटा नगरसभा सम्पन्न भएका छन् । साथै हाल सम्म ९२ वटा कार्यपालिका बैठक बसेको छ । साथै यस आर्थिक वर्षमा जम्मा १८ वटा कार्यपालिका बैठक बसेको छ ।
- संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण अध्यावधिक गरी कुल दरबन्दी संख्या १८३ स्वीकृत गरिएको ।
- हालसम्म कार्यपालिका र नगरसभाबाट निम्नानुसारका जम्मा ९५ वटा कानूनहरु निर्माण भएका छन् ।

क. ऐन	- ३० वटा
ख. आचारसंहिता	- २ वटा
ग. निर्देशिका	- ८ वटा
घ. कार्यविधि	- ४४ वटा
ड. नियमावली	- ९ वटा
च. नीति	- १ वटा
छ. मापदण्ड	- १

२) भौतिक विकास तर्फः

- यस नगरपालिकाको वडा नं. १, २ र ३ को आफ्नै सुविधा सम्पन्न कार्यालय भवन निर्माण सम्पन्न गरी नयाँ भवनबाट सेवा प्रवाहको थालनी गरिएको । साथै वडा नं. ६, ७ र ८ को वडा कार्यालय भवन निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको ।
- वडा नं. १, २, ५, ६ र ७ को आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रको भवन निर्माण सम्पन्न भई वडा नं. १, २, ५ र ६ मा आफ्नै भवनबाट स्वास्थ्य सेवाको थालनी गरिएको ।

- सहरी शासकीय सुधार कार्यक्रम अन्तरगत अनुदान कार्यक्रमको कृष्णचोक देखि सुनझोडा सामुदायिक वनसम्म जाने सडक स्तरोन्नती योजना सम्झौता भई कार्यान्वयन अवस्थामा रहेको ।
- उज्यालो उर्लाबारी कार्यक्रम अन्तरगत उर्लाबारी नगरपालिका क्षेत्रको पुर्व पश्चिम राजमार्ग साथै उत्तर दक्षिण मार्गका विभिन्न स्थानमा सडक बत्ति जडान गरिएको साथै नगरक्षेत्र भित्रका अन्य स्थानहरूमा पनि सडक बत्ति जडान र मर्मत कार्यलाई निरन्तरता दिइएको ।
- उर्लाबारी नगरपालिकाको आवधिक योजनाको तयार भएको ।
- नगरपालिकाको भुउपयोग योजना निर्माण तथा जग्गा वर्गिकरणको कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- नगरक्षेत्रका अत्यावश्यक र दैनिक प्रयोगमा आउने सडकहरूको अवस्था जीर्ण भएकोले आवगमनमा कठिनाई उत्पन्न भैरहेको अवस्थामा नागरिकको गुनासोलाई तत्काल सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले वडा नं. १ देखि वडा नं. ९ सम्म नै सडक स्तरउन्नती तथा विस्तार गरिएको ।
- वडाबाट सिफारिस भई टोल विकास समिति गठन प्रकृयाका लागि प्राप्त निवेदनहरू उपर जाँचबझ गरी टोल विकास समिति गठन/दर्ता गर्ने कार्यको सुरुवात गरिएको ।
- निर्माण भएका र हुन लागेका भौतिक संरचनाहरूमा जलवायु परिवर्तन वा उत्पन्न हुने विपद्बाट हुन सक्ने जोखिम मूल्यांकन गरी वर्ल्ड बैंकको सहयोगमा हजारौं म्यापिङ गरिएको ।
- खानेपानी तर्फ एकिकृत खानेपानी सञ्चालनमा ल्याउन कानून निर्माण गरी उर्लाबारी खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाई संस्था मार्फत मंगलबारेमा रहेको खानेपानी समस्यालाई समाधान गरी चौबिसै घण्टा स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउन थालिएको ।
- नगरपालिकाको मर्मत सम्भार कोषबाट जिर्ण अवस्थामा रहेका भवन, बाटो, कल्भर्टहरूको मर्मत सम्भार गरिदै आइएको तथा विपद व्यवस्थापन कोषबाट आपतकालिन विपद व्यवस्थापनका कार्यहरू हुदै आइएको ।
- चालु आ.व. को जेठ मसान्त सम्ममा भौतिक पूर्वाधार निर्माण तर्फ
 - १०८० मि. पेभिङ्ग ब्लक
 - ६४२८ मि. ड्रेन निर्माण
 - २८१६ मि. साईड बाल निर्माण
 - ९४९६ मि. ग्रावेल
 - ३८४४ मि. कालोपत्रे
 - ३६ वटा भवनहरूको थप कार्य, मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापनको कार्य भएको
 - १९८० मि. नयाँ ट्रायक खोल्ने कार्य (वडा नं. १ मा)
 - ११२ थान जाली व्यवस्थापनको कार्य
 - १३६ मि. स्पर निर्माण
 - ३ वटा कल्भर्ट निर्माण

- ३० मि. सिचाई कार्य सम्पन्न भएको छ ।

३) शिक्षा, युवा तथा खेलकुद विकास तर्फः

- माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी, गणित र विज्ञान विषयमाशिक्षण सहयोग अनुदान प्रदान गरिएको ।
- नगरशिक्षा योजना र स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माणको लागि प्रक्रिया अघि बढाइएको ।
- यसनगरपालिका क्षेत्रभित्र सञ्चालित बालविकास केन्द्रहरूमा कार्पेट वितरणको कार्य सम्पन्न गरिएको । साथै आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गर्न सकिने डिजिटल पाटी र वर्क बुक वितरण गरिएको ।
- उर्लाबारी नगरपालिकाको शिक्षा ऐन र नियमवली बमोजिम २१ ओटा विद्यालयमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठनको प्रक्रिया सम्पन्न गरिएको ।
- सामूदायिक/संस्थागत विद्यालयका वि.व्य.स./सञ्चालक समित अध्यक्ष, प्र.अ.,शिक्षक, कर्मचारीहरूका लागि देशका उत्कृष्ट पालिकाहरूको अवलोकन, निरीक्षण भ्रमण कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- एकिकृत पाठ्यक्रम सम्बन्धी (कक्षा १-३)को कष्टमाइज्ड तालिम सम्पन्न गरिएको ।
- सामूदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका कम्प्युटर शिक्षकका लागि IEMIS तालिम सञ्चालन गरिएको ।
- विद्यालय व्यवस्थापन पदाधिकारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि तालिम कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको ।
- सामूदायिक तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूको शैक्षिक सत्र २०७९ को आधारभूत तह उत्तीर्ण परीक्षा सम्पन्न गरिएको ।
- राष्ट्रपति रनिड शिल्ड प्रतियोगिता सम्पन्न गरिएको ।
- २२ वटै सामूदायिक विद्यालयमा बाल क्लव गठन गरिएको ।
- संघिय तर्फको कुल बजेट रु १८३७००००० (अठार करोड सड्तीस लाख मात्र) मध्ये खर्च भएको (७४ प्रतिशत) रु १३५५३०३८६ (तेह करोड पचपन्न लाख तीस हजार तीन सय छयासी रुपैया मात्र)
- स्थानीय तर्फ कुल बजेट रु १२५०००००/- (एक करोड पच्चीस लाख) मध्ये खर्च भएको (६० प्रतिशत) रु ७४९१०००/- (चौहत्तर लाख एकानब्बे हजार)

४) स्वास्थ्य सेवातर्फ

- संघिय सरकार बाट हस्तान्तरीत तोकीएका कार्यक्रमहरू संचालनका लागी प्राप्त भएको बजेट रु.१ करोड १६ लाख । हाल सम्म खर्च रु. रु. ७६ लाख ३० हजार ।
- नगरपालिकाबाट स्वास्थ्य तर्फ विभिन्न शिर्षकमा विनियोजित रकम रु. १ करोड १४ लाख ८६ हजार । हाल सम्म खर्च रु १ करोड २ लाख ६० हजार ।

- सबै वडा स्वास्थ्य संस्था स्थापना भई सकेको । स्वास्थ्य चौकी १, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ८, खोपकेन्द्र १७, गाउँघर क्लिनिक ६ वटा ।
- आ.व.२०७९/२०८० देखी सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निःशुल्क रक्त सुगर जाँच सुरुवात तथा विपन्न जेष्ठ नागरीकहरुलाई सुगर तथा प्रेसरको औषधि निशुल्क वितरणको सुरुवात गरिएको ।
- सरकारले कडारोग भनि परिभाषित गरेका आठओटा रोगहरुको उपचार सिफारिस संख्या ४७ जना (४७ लाख वरावरको सिफारीस)
- उल्लेखीत कडारोगहरुको उपचारका लागि एम्बुलेन्स वापतको भाडा प्राप्त गरेका १० जना, खर्च भएको रकम रु ७५ हजार ।
- उपचारका लागि सहायता पाएका विपन्न नागरीकहरु ४७ जना तथा सहायता रकम रु ६ लाख १८० ।
- विपन्न नागरीक स्वास्थ्य विमा कार्यक्रम अन्तरगत ३७७ घर परीवारको विमा नविकरण सम्पन्न तथा ५०० जना अपाङ्गता भएका र १०४८ जना विपन्न नागरीकहरुको स्वास्थ्य विमा प्रकृत्यामा रहेको ।
- नियमित खोप , क्षयरोग , कुष्ठरोग, मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम, परिवार नियोजन सेवा, एकीकृत बाल स्वास्थ्य एवं पोषण, माहामारी रोग नियन्त्रण, हात्तिपाईले रोग नियन्त्रण, डेडगु लगायत किट जन्यरोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण र स्वास्थ्य प्रवर्धनका लागि सामुदायीक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका परीचालन जस्ता आधारभुत स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमहरुलाई सबै वडास्तरमा विस्तार नागरीकको आधारभुत स्वास्थ्य सेवा निःशुल्क पाउने अधिकार लाई सुनिश्चित हुने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- नगरपालिका अन्तगतका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट तोकीएका औषधिहरु वर्षे भरी निशुल्क वितरण हुने व्यवस्था मिलाईएको छ । तोकीएका औषधिहरु निःशुल्क वितरण गर्न औषधि तथा उपकरणहरु खरिदका लागि संघिय सरकार बाट प्राप्त २२ लाख र नगरपालिका बाट विनियोजित ४५ लाख गरी जम्मा रु.६७ लाख खर्च भएको छ ।
- यस आ.वमा कोभिड १९ विरुद्धका खोप लगाएको संख्या: दोश्रो मात्रा १०५४६ जना र बुष्टरमात्रा १०८२५ जना ।
- आ.व.२०७९/२०८० देखी गर्भवति महिलाहरुको लागि ग्रामिण भिडियो एक्सरे सेवा सबै वडामा मासिक रुपमा संचालन भई रहेको जसका लागि रु १ लाख विनियोजन भएकोमा सबै रकम खर्च भएको छ । हाल सम्म जम्मा ५२६ जनाले सेवा लिएका छन ।
- डेङ्गु, मलेरिया जस्ता लामखुटे बाट सर्ने रोगहरु नियन्त्रणका लागि २ पटका विषादी छिटकाउ अभियान संचालन भएको ।

५) सूचना प्रविधि तथा अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी भएका प्रमुख कामहरू

- नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयको दैनिक कार्य सम्पादन चुस्त, दुरुस्त एवम् डिजिटल प्रविधिको प्रयोग गरी सञ्चालन गर्न अफिस अटोमेसन सञ्चालनका ल्याइएको ।
- अप्टिकल फाइबर सहितको इन्टरनेट जडान गरी सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।
- नगर कार्यपालिकाको कार्यालय सम्पूर्ण शाखा र वडा कार्यालयविच सहजरूपमा सम्पर्क स्थापित गर्न IP टेलिफोन जडान गरिएको जसले गर्दा निःशुल्क रूपमा सम्पूर्ण शाखा र वडाविच टेलिफोन सम्पर्क गर्न सकिएको छ ।
- नगरपालिकाबाट ठेक्का प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउन E-bid लाई प्राथमिकताका साथ प्रयोगमा ल्याइएको छ ।
- कर भुक्तानी प्रणाली अनलाईन सफ्टवेयर प्रणाली मार्फत सम्पूर्ण वडा कार्यालयबाट हुने व्यवस्था सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।
- नगर प्रहरीको कार्यसम्पादनमा सहजता ल्याउन, सञ्चारमा सहजता ल्याउन वाकी-टकी सञ्चालनमा ल्याइएको छ ।
- नगरकार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयमा सिस्टिभि क्यामेरा जडान गरिएको ।
- नगर कार्यपालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयमा डिजिटल नागरिक वडापत्र जडान तथा सञ्चालनका लागि खरिद कार्यको सम्झौताको चरणमा रहेको ।
- सामुदायिक विद्यालयलाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन स्वीकृत ICT कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइएको ।
- नगरबाट भए/गरेका काम कारवाहीको अध्यावधिक विवरणलाई नगरवासीलाई सुसूचित गराउन त्रैमासिकरूपमा स्वतः प्रकाशन नगरपालिकाको वेबसाईट मार्फत प्रकाशन गरिदै आएको ।
- नगरका १३ वटा आधारभूत विद्यालयमा नेपाल दूरसञ्चार प्राधिकरणको सहयोगमा २० एम.बि.पि.एसको इन्टरनेट जडान भई सञ्चालनमा रहेको ।

६) कृषि शाखा अन्तरगत:

- ७५ प्रतिशत अनुदानमा कृषकहरूलाई धान काट्ने मेसिन वितरण गरिएको ।
- ५०% अनुदानमा मौरीलाइ कृत्रिम आहारा(चिनि-सातु आदि) वितरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- फुलखेती प्रबर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- ५०% अनुदानमा गहुको बीउ वितरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- ५०% अनुदान खायन आलु उत्पादन कार्यक्रम संचालनगरिएको ।
- ७५% अनुदानमा पावर टिलर वितरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- ५०% अनुदानमा हाईब्रिड मकैको विउ वडा नं. ४, ६, ८ र ९ मा वितरण कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

- ५०% अनुदान उन्नत तथा र वर्णशंखर तरकारीको विउ वडा नं. ४, ६ र ७ मा वितरण कार्यक्रम संचालन गरिएको।
- माटो नमुना परिक्षण गरिएको।
- ७५% अनुदानमा बिषादी छर्ने स्प्रेयर वितरण गरिएको।
- ७५% अनुदानमा फेरोमेन ट्रयाप वितरण गरिएको।
- ७५% अनुदानमा मकै रोप्ने मेसिन वितरण गरिएको।
- ७५% अनुदानमा मकै छोडाउने मेसिन वितरण गरिएको।
- ७५% अनुदानमा मकै गोड्ने मेसिन वितरण गरिएको।
- ५०% अनुदानमा उन्नत जातको धानको बीउ वितरण गरिएको।
- शिप मुलक कृषि तालिम सम्पन्न गरिएको।
- भर्मि कम्पोष्ट मल उत्पादनको लागि गडचौला कृषकलाई वितरण गरिएको।
- २ एच.पि.को मोटर/बोरिड जडान सहयोग कार्यक्रम संचालन गरिएको।
- किसान सूचिकरण कार्य संचालन गरिएको।
- बालीको उत्पादकत्वको तथ्यांक लिन ऋप कटिड गरिएको।
- आकस्मिक रूपमा देखिने विविध रोग/किरा न्यूनिकरणको लागि आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम संचालन भएको।
- अन्तर जिल्ला कृषक भ्रमण संचालन भएको।
- ७५% अनुदानमा बगरखेती कार्यक्रम संचालन भएको।
- ५०% अनुदानमा मौरीघार तथा मौरी गोला ब्यवसायिक कृषकलाई वितरण गरिएको।
- ७५% अनुदानमा महमदानी मौरी पालक कृषकलाई वितरण गरिएको।
- संघिय कार्यक्रम अनुसार कृषिबाली पकेट कार्यक्रम संचालन गरिएको।
- साना कोल्डरुम निर्माण गरिएको।

७) पशु स्वास्थ्य विकास कार्यक्रम तर्फ

- पशुस्वास्थ्य प्रबर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत ३५२८६ पशुपन्छीहरूको उपचार तथा परजिबि विरुद्ध औषधि उपचार गरिएको।
- रोग निदान/प्रयोगशाला सेवा अन्तर्गत गोबर परिक्षण/थुनेलो रोग पहिचानको लागि दुध परिक्षण/रगत परिक्षण समेत ४५८ संख्यामा गरिएको।
- रोग निरोधक खोप कार्यक्रम अन्तर्गत खोरेत १५००० डोज / एच एस बि क्यु ४७०० डोज/ पि पि आर १३५००डोज / स्वाइन फिबर २२०० डोज / रानिखेत ५००० डोज / रेबिज खोप ४२० डोज खोप लगाइ सम्पन्न गरिएको।
- पशु नस्ल सुधार कार्यक्रम: १११३ पशुहरूमा कृत्रिम गर्भाधान सेवा सञ्चालन गरिएको।

- कृषकहरूको पशुजन्य उत्पादन लागत कम गर्न घाँसमा आधारित पशुपालनलाई प्रोत्साहन गरि पशु आहारा बिकास कार्यक्रम सञ्चालन अन्तर्गत: हिउदे जै/बर्षिम घाँसको बिउ बितरण ३०५०/२६० केजि, बर्षे घाँसको बिउ टियोसेन्टि सुडान २१००/२७५ केजि, युरिया मोलासेस व्लक बितरण ५७० केजि, बहुबर्षिय घाँसका बिउ बिरुवा सेट्स बितरण सञ्चालन गरिएको ।
- सामुदायिक कुकुर बन्ध्याकरण शिविर सञ्चालन गरि सामुदायिक/छाडा २०५ कुकुरहरूमा बन्ध्याकरण तथा रेबिज विरुद्ध खोप लगाइएको । रेबिज सप्ताह तथा रेबिज खोप कार्यक्रम अन्तर्गत प्रत्येक वडामा गई १/१ दिनको खोप कार्यक्रम शिविर मार्फत घरपालुवा तथा सामुदायिक २३६ गोटा कुकुरहरूमा खोप कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
- व्यवसायिक कृषक संग नगरपालिका साझेदारी कार्यक्रम अन्तर्गत कार्ययोजनामा आधारित फर्म प्रबर्धन कार्यक्रम ७५ प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम: गाईभैसि गोठ सुधार ८ गोटा/बाखा १०गोटा/बंगुर ५ गोटा/लेयर्स कुखुरा १गोटा
- पशुपालन व्यवसायमा यान्त्रिकरण सहयोग कार्यक्रम अन्तर्गत लागत साझेदारी मार्फत कुटि काट्ने मेशिन (मोटर सहितको च्यापकटर) बितरण २७ सेट /काउ म्याट बितरण ८७ थान बितरण गरिएको ।
- समुह समिति सहकारी दुध डेरि प्रबर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत १००० ली चिलिङ्ग भ्याट २ थान बितरण गरिएको ।
- माछा पालक कृषकहरूलाई पोखरीको पानि उपचारका लागी चुना/पि एच पेपर/पोटास/टोक्सिमार्/ट्रेसमिन फोर्ट जस्ता औषधि बितरण ५० जना कृषकहरूमा सञ्चालन गरिएको ।
- बाखा पकेट बिकास कार्यक्रम निरन्तरता अन्तर्गत: उर्लाबारी २ मा चाँदनी पशुपालन समुहमा र राजघाट व्यवसायिक बाखा पालक समुह उर्लाबारी ८/९ गरी २ वटा समुहहरूमा सञ्चालन: १३ बाखा खोर सुधार/प्रजननको लागि २ थान बोका समुहमा खरिद/च्यापकटर खरिद ३ थान/कुटानि मेशिन ५ थान खरिद/पशु आहारा बिकास कार्यक्रम/जैबिक सुरक्षा प्रबर्धन फर्म घेराबारा कार्यक्रम ३ फर्महरूमा/परजिवि नियन्त्रण/तालिम कार्यक्रम आदी सञ्चालन गरिएको ।
- जनचेतना अभिवृद्धि तथा सिप बिकास कार्यक्रम अन्तर्गत पशुपालनका विभिन्न बिषयमा ९२ जना कृषकहरूलाई व्यवसायिक पशुपालन सम्बन्धि ३ दिने तालिम सञ्चालन गरिएको ।
- पशुपन्क्षि मृत्यु तथा बाझोपन सिफारिस २१५ / पशुपंक्षी फर्म सुचिकृत २५/ पशुपंक्षी फर्म नबिकरण ६८/ पशुपालन समुह दर्ता सुचिकृत १५ तथा समुह नबिकरण २० हाल सम्म भएको ।

द) महिला बालबालिका ज्येष्ठ नागरिक तथा सामाजिक बिकास कार्यक्रम तर्फ:

१. महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक तथा सामाजिक बिकास तर्फ महिला
 - ८ वटा महिला बिकास समिति गठन गरियो ।
 - ६ वटा समुह समिती अनुशिक्षण तालिम संचालन गरियो ।

- ९८ समितिमा जम्मा बचत रु २४६२२६१३। (दुई करोड छयालिस लाख बाइस हजार छ सय तेह)
- ४० जना सहभागिहरुलाई ढाका तालिम संचालन भइरहेको छ।
- कोशेलिघरको ब्यवस्थापन तथा स्तरउन्नति भएको।
- ६५ जना लाई लेखा तालिम संचालन गरियो।
- लैङ्गिक उत्तरदायित्व बजेट तर्जुमा सम्बन्धि अभिमुखिकरण गरियो।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण सम्बन्धि अभिमुखिकरण गरी लै.स.सा.स परिक्षण गरियो।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण सम्बन्धि ५ बर्षे रणनीति तयार गरियो।
- २० जना लाई आधारभुत र ४० जना लाई एडभान्स सिलाइकटाई तालिम दिइयो।
- २३ जना लाई सेनिटरी प्याड बनाउने तथा मेसिन जडान सम्बन्धि तालिम दिइयो।
- २० जना लाई प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम दिइ प्रशिक्षक बनाइयो।

९) बालबालिका तर्फ:

- वालमैत्रि स्थानिय सासन सम्बन्धि सरोकारवालाहरु संग अन्तरक्रिया गरी आचारसंहिता निर्माण गरिएको।
- २२ वटा सरकारी विद्यालयहरुमा बालक्लव गठन गरिएको।
- पालिकाको प्रशासनिक भवनमा स्थनपान कक्षको स्थापना गरिएको।
- प्रहरी कार्यलयमा बालबालिका समबन्धि हेल्पडेस्कको स्थापना गरिएको।
- बालबालिकाहरुको तथ्याङ्क संकलन भइरहेको अवस्था छ।
- ९० वर्ष भन्दा माथि १८ जना ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गरिएको।

१०) अपाङ्गता रोकथाम तथा पुर्नस्थापना कार्यक्रम तर्फ:

- अपाङ्गता परिचय पत्र जम्मा ६९१ जनालाई वितरण गरिएको।
- ३२ जना अपाङ्गता भएको ब्यक्तीहरुलाई उपचार खर्च वितरण गरिएको।
- ३३ जना अपाङ्गता भएको ब्यक्तीहरुलाई सहायक सामाग्री वितरण गर्ने प्रक्रियामा रहेको।
- १० जना अपाङ्गता भएको ब्यक्तीहरुलाई ब्युटि पार्लर र गुडिया तालिम दिइएको।
- १८ जना अपाङ्गता भएको ब्यक्तीहरुलाई फाइवरको सिरक वितरण गरिएको।
- १८ जना अपाङ्गता भएको ब्यक्तीहरुलाई खाद्यान्न पोषण वितरण गरिएको।
- ९ वटै वडाहरुमा मिलिजुलि समुह रहेको जसवाट रु ११००००० बचत भएको।

११) गरिवि निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम मे.ड.पा.

- उद्यमशिलता तालिम १३२ जनालाई दिइयो।

- सिप विकास तालिम अन्तर्गत ब्युटि पार्लर ३७ जना , सिलाई कटाई ३२ र गुडिया १६ जना गरी जम्मा ८५ जनालाई सिप विकास तालिम दिइएको ।
- स्तरउन्नती तालिम अन्तर्गत एडभान्स सिलाइकटाई तालिम ३९ जनालाई दिइएको ।
- बजारिकरणमा पहुँच तालिम ८ जानलाई दिइएको ।

१२) भवन तथा बस्ती विकास तर्फ:

- भवन निर्माण मापदण्ड तथा नक्शापास कार्यविधि स्वीकृत गरिएको ।
- चालु आ.व. को सुरु देखि हालसम्म नयाँ घर नक्सा दर्ता - १६७, नयाँ घर निर्माण सम्पन्न - ११५, पुरानो घर नक्सा अभिलेखिकरण दर्ता- ९८ र पुरानो घर नक्सा अभिलेखिकरण संख्या ७६ सम्पन्न गरिएको ।
- जम्ममा निर्माणधीन भवन- १३४
- EBPS का लागि नगरपालिकाको प्राविधिक कर्मचारी र घर नक्सा सम्बन्धी काम गर्ने कल्सल्टेन्सीहरु लाई तालिम दिइ आउँदो आर्थिक वर्ष देखि अनलाइन मार्फत घर नक्सा पास प्रणाली लागिका तयारी गरिएको ।

१३) सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जीकरण तर्फ:

- एक वडा एक बैंक मार्फत सामाजिक सुरक्षा बापतको भत्ता वितरण गर्ने व्यवस्था मिलाइएको ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता तर्फ विभिन्न ७ वटा शिर्षकमा उर्लाबारी नगरक्षेत्रका प्रथम त्रैमासिकमा जम्मा ६३७४ लाभग्राहीहरुलाई जम्मा रकम रु. ६ करोड २० लाख ५१ हजार ४७०, दोस्रो त्रैमासिकमा जम्मा ६५६१ लाभग्राहीहरुलाई जम्मा रकम रु. ६ करोड ६२ लाख ५४ हजार ५४४ र तेस्रो त्रैमासिकमा जम्मा ६६९२ लाभग्राहीहरुलाई जम्मा रकम रु. ६ करोड ७४ लाख ६३ हजार ६१६ बैंक मार्फत वितरण गरिएको ।
- सामाजिक सुरक्षा, पञ्जीकरण तथा गुनासो व्यवस्थापन सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम ९ वटै वडामा बस्तिस्तरमा गरिएको ।

१४) प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ:

- जम्मा विनियोजित बजेट: ६२ लाख
- जम्मा योजना संख्या: २६
- सम्झौता भएको योजना: २३
- कुल रोजगारी पाएको श्रमिक संख्या: १४० जनाले औषत ४० दिन रोजगारी पाएको अवस्था छ ।

१५) सहकारी संघसंस्था तर्फ:

- कृषि सहकारी २ वटा र संघसंस्था ३ वटा दर्ता गरिएको ।
- सहकारी संघसंस्थाका कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई लेखापालन व्यवस्थापन सम्बन्धि ५ दिने तालिम संचालन गरिएको ।
- सहकारी संघसंस्थाका कर्मचारीलाई कोपोमिस सम्बन्धि २ दिने तालिम संचालन गरिएको ।

१६) आन्तरिक आय संकलन तर्फ:

- चालु आ.व को हाल सम्म वार्षिक लक्ष्यको ९५.८२ प्रतिशत बराबरको रकम रु. २८ करोड १९ लाख ६५ हजार ८८३ आन्तरिक आय संकलन भएको ।

१७) सेवा प्रवाह तर्फ:

- चालु आ.व को मिति २०८०/०३/०७ सम्म वडाबाट दैनिक सेवा प्रवाहमा विभिन्न प्रकृतिका जम्मा संख्या १४२८६ वटा सिफारिस गरिएको ।

१८) न्यायिक समितिबाट भएका कार्य:

- चालु आ.व मा हाल सम्म ६३ वटा विभिन्न प्रकृतिका विवाद दर्ता भएकोमा २६ वटा समाधान भएका छन् भने ३७ वटा विवाद समाधानको प्रकृत्यामा रहेको ।
- न्यायिक समितिबाट भएका कार्यको विस्तृत विवरण समितिको प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

१९) राष्ट्रिय भूमि आयोग, स्थानीय सेवा केन्द्रबाट भएका कार्य:

- उर्लाबारी नगरपालिकामा रहेका ९ वटा वडाबाट भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको लगत संकलनको कार्य पूर्णरूपमा सम्पन्न भई संकलित विवरणलाई कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रणालीमा प्रविष्टि गरि सो अनुसारको निस्सा वितरण गरिएको ।
- नाँपजाँचसँग सम्बन्धित कार्यको लागि फिल्ड सर्भेक्षण गरि पालिकाका विभिन्न वडाहरूमा जम्मा १५१ वटा DGPS नियन्त्रण विन्दु स्थापना गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको ।
- सबै वडाहरूमा निवेदन फारममा माग गरे बमोजिमको विवरण उल्लेख गरि दावी विरोध तथा उजुर बाजुरको सूचना प्रकाशन गरि उजुर वाजुर संकलन गरि केहि वडाहरूको प्रमाणिकरणका निम्ति कार्यपालिका मार्फत पारित गरि जिल्ला समिति समक्ष पेश गरिएको ।

- उर्लाबारी वडा नं ४ को साविक मधुमल्ला ५ 'ज' को १० घर परिवारको भोगचलन अनुसारको विन्दु लिने र नक्सा बनाउने कार्य सम्पन्न हुनुका साथै साविक मधुमल्ला ५ 'क' र ५ 'घ' का सम्पूर्ण एलेनी कित्ताहरूको भोग अनुसारको नाँपजाँच गर्ने कार्य सम्पन्न भएको ।
- अधुरा कार्य अन्तर्गत विभिन्न वडाहरूको १२ वटा जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा वितरण हुनुका साथै अन्य ३८ वटा फाईलहरूको प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गरि पुर्जा वितरणका निमित्त जिल्ला समिति समक्ष पेश गरिएको ।
- उर्लाबारी वडा नं ६ अन्तर्गत साविक मधुमल्ला ५ 'ग' मधुमल्ला ३ 'ख' र दमक न पा ३ 'ख' विचमा पर्ने नक्सा नभएको क्षेत्र मार्जिन फिल्डको क्षेत्रफल एकिन गरिएको ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यस उर्लाबारी नगरपालिकाको आगामी आर्थिक वर्ष २०८०।०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणका क्रममा प्रमुख रूपमा लिईएका निम्न आधारहरू प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु:

- ☞ नेपालको संविधान
- ☞ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४,
- ☞ राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४,
- ☞ अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४,
- ☞ संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानून तथा मापदण्डहरू,
- ☞ स्थानीय तहमा वजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४,
- ☞ संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहको आवधिक विकास योजना,
- ☞ स्रोत साधन,
- ☞ विकासका अन्तरसम्बन्धित बिषयहरू,
- ☞ नेपाल सरकारले अन्तर्राष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताबाट सिर्जित दायित्वहरू, संघ र प्रदेश सरकारले अबलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीतिहरू आदि,
- ☞ नगरपालिकाको आवधिक योजना ।
- ☞ स्थानीय तहले आवश्यक देखेका अन्य विषयहरू ।

आगामी आ.व. २०८०/०८१ को बजेटका निम्न उद्देश्यहरु रहेका छन् ।

- १) शिक्षालाई गुणस्तरिय, व्यवहारिक बनाई सबैको पहुँचमा पुर्याउने,
- २) कृषिको व्यवसायिक, आधुनिकीकरण तथा बजार व्यवस्थापनलाई सुनिश्चित गर्दै रोजगारी सिर्जनाको मुल आधारको रूपमा विकसित गर्ने,
- ३) सर्वसुलभ र गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा विस्तार गर्ने,
- ४) वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका नागरिकहरुलाई सीप र प्रविधिको उपयोग गर्ने,
- ५) विपद व्यवस्थापनका हरेक चरणहरुमा योजनाबद्ध हस्तक्षेप गर्ने,
- ६) आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासमा सबै प्रयासहरु केन्द्रित गर्ने ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म यिनै चुनौती, उद्देश्य र प्राथमिकताको सेरोफेरोमा रहेर तयार गरिएको आगामी आर्थिक वर्षको नीतिहरु प्रस्तुत गर्दछु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आ.व. २०८०/८१ का लागि बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

आगामी आर्थिक वर्षको आयतर्फ आन्तरिक आम्दानी रु. ५ करोड ७६ लाख ७ हजार, संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँडतर्फ रु ११ करोड ९ लाख ६७ हजार, संघीय सरकार वित्तीय समानिकरणतर्फ रु. १५ करोड ६५ लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान तर्फ २ करोड, बाडफाटबाट प्राप्त हुने विज्ञापन कर रु ३ लाख ७० हजार २ सय ६०, वित्तीय समानिकरण प्रदेश सरकारतर्फ रु. १ करोड ९९ हजार, सवारी साधन कर बाँडफाँड प्रदेश सरकारतर्फ रु. ९२ लाख ९४ हजार, सडकबोर्ड बाट प्राप्त हुने रकम रु. ५८ लाख, संघीय सरकार सशर्त अनुदानतर्फ रु. ५९ करोड ७३ लाख, प्रदेश सरकार सशर्त अनुदानतर्फ रु. ४५ लाख, रजिष्ट्रेशन बाडफाडबाट रु. ५ करोड ८० लाख, संघीय सरकार समपुरक अनुदानतर्फ १ करोड, संघीय सरकार बाँडफाँड भई प्राप्त वन रोयल्टी २१ लाख, प्रदेश सरकार समपुरक अनुदानतर्फ रु. १ करोड ५० लाख, अन्य बाडफाटबाट प्राप्त हुने आय रु २ करोड ६५ लाख, जनसहभागितातर्फ रु. १ करोड ९० लाख र आ.व. २०७९ / ०८० को मौज्जाततर्फ रु. २० करोड १० लाख ३९ हजार ३ सय ७८ मात्र गरी जम्मा कुल आम्दानी रु. १ अर्ब ३० करोड ४० लाख ७६ हजार ६ सय ३८ अनुमान गरिएको छ भने व्ययतर्फ संघीय सरकार सशर्त अनुदानतर्फ रु. ५९ करोड ७३ लाख, संघीय सरकार विशेष अनुदान तर्फ २ करोड, संघीय सरकार समपुरक अनुदानतर्फ १ करोड, प्रदेश सरकार समपुरक अनुदानतर्फ रु. १ करोड ५० लाख, प्रदेश सरकार सशर्त अनुदानतर्फ रु. ४५ लाख, सडकबोर्ड बाट प्राप्त हुने रकम सडक मर्मततर्फ रु. ५८ लाख, जनसहभागितातर्फ रु १ करोड ९० लाख, चालू तथा प्रशासनिक खर्चतर्फ रु १३ करोड ५६ लाख ४० हजार ४ सय ९७, नगर गौरव आयोजनाको लागि आवश्यक रकम रु. ७५ लाख, नगरपालिकाको समपुरक कोषतर्फ २ करोड, भवन निर्माणतर्फ १ करोड ५० लाख, ऐन बमोजिम नगरपालिका आफैले गर्नुपर्ने अत्यावश्यक कार्यहरूतर्फ २ करोड ८५ लाख, विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु. १ करोड २५ लाख, आकस्मिक कोषमा रु. २५ लाख, मर्मत सम्भार कोषमा रु. १ करोड २५ लाख, गत वर्षको क्रमागत योजना तर्फ रु २ करोड ८३ लाख ६१ हजार १४१, नगरपालिकाका विषयक्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमको एकमुष्ट रकम रु. ३६ करोड ९९ लाख ७५ हजार गरी कुल खर्च रु. १ अर्ब ३० करोड ४० लाख ७६ हजार ६ सय ३८ अनुमान गरेको छु । जसमध्ये कूल चालु खर्चतर्फ ५७ करोड ३७ लाख ९३ हजार ७ सय २० अर्थात कुल खर्चको ४४ प्रतिशत र पूँजिगत खर्चतर्फ ७३ करोड २ लाख ८२ हजार ९ सय १८ अर्थात कुल खर्चको ५६ प्रतिशत रहेको छ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

आगामी आ.ब २०८०।०८१ का लागि नगरपालिकाको विषयक्षेत्रगत योजना तथा कार्यक्रमको विस्तृत विवरण यसैसाथ छुट्टै पानामा संलग्न गरिएको छ ।

यसका साथै आ.ब.२०८०/०८१ देखि २०८२/०८३ सम्मको लागि उर्लाबारी नगरपालिकाको मध्यमकालिन खर्च संरचना समेत यसै सम्मानित नगरसभा समक्ष पेश गरेको छु ।

अन्त्यमा,

उर्लाबारी नगरपालिकाको दशौं नगर सभामा प्रत्यक्ष एवम् परोक्ष सहयोग पुऱ्याउनु हुने नगर सभा सदस्यज्यूहरु विभिन्न राजनैतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरु, नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरु, पत्रकार महोदयहरु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरु कर्मचारीज्यूहरु, सम्पूर्ण शुभेच्छुक महानुभावहरु तथा सम्पूर्ण नगरवासी दाजुभाई दिदि बहिनिहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहान्छु । साथै आगामी दिनहरुमा पनि यहाँहरुको सक्रिय सहभागिता, सहयोग र सहकार्यको अपेक्षा समेत गर्दछु ।

मिना कुमारी खतिवडा
नगर उप-प्रमुख